

Європейсько-українське
енергетичне агентство
European-Ukrainian Energy Agency

Business Centre Eurasia
75, Zhylyanska st., 5th floor,
01032, Kyiv, Ukraine
tel: +38 044 390 55 33;
fax: +38 044 390 55 40
office@euea-energyagency.org
www.euea-energyagency.org

Опубліковано: 19 квітня 2012

Принципові положення

Пропозиції щодо стимулювання розвитку виробництва енергії з відходів в Україні

Представлено: Матсом Люндіном, EcoEnergy Scandinavia AB

Вступ

Питання щодо використання твердих побутових відходів для виробництва енергії є актуальними та нагальними, це пов'язано із значним потенціалом для заміщення енергії з традиційних джерел на енергію з відходів. На сьогоднішній день, практично всі побутові відходи зберігаються на полігонах; загалом, близько 160 тис. га території України покриті відходами. За оцінками Міністерства екології та природних ресурсів України, загальний обсяг твердих побутових відходів, що зберігається на полігонах, становить близько 311 млрд. тон.

Розвиток сфери виробництва енергії з відходів має розглядатися як високопріоритетне завдання для України у зв'язку з необхідністю підвищення енергетичної безпеки зважаючи на пряму залежність макроекономічних показників від ціни на імпортоване з Росії рідке або газоподібне вуглеводневе паливо. Більшість ресурсів на планеті є обмежені, а потрапляючи у довкілля, сировина зазвичай стає забруднювачем навколишнього середовища, так як і відходи та товари після завершення їхнього терміну використання є дуже часто джерелом дешевої сировини та альтернативним джерелом енергії.

Цим обґрунтовується необхідність пошуку ефективних технологій для утилізації відходів з метою забезпечення екологічної безпеки та отримання вторинної сировини чи енергетичних ресурсів.

Проте сьогодні, розвитку сектору виробництва енергії з відходів в Україні перешкоджає низка бар'єрів серед яких: прогалини в чинному законодавстві щодо виробництва енергії з відходів, відсутність досвіду, доступу до необхідної інформації, інфраструктури, відсутність ефективних механізмів залучення іноземних інвестицій в сектор відновлюваних джерел енергії. Подолання цих перешкод вимагає залучення певних інструментів та механізмів. Цей документ відображає наше бачення першочергових заходів, які необхідно вжити.

- 1. Зелений тариф на енергію вироблену з відходів став би величезним кроком вперед у розробці таких проектів.** Тариф повинен залишатися незмінним, так само необхідно передбачити звільнення від сплати ПДВ (до 2019 р.) та митних зборів (без визначеного терміну) на імпортоване обладнання, а також нульовий податок на прибуток від реалізованої електроенергії (до 2020). Процес використання цих переваг повинен бути відкритим і прозорим, для того, щоб всі учасники ринку мали доступ та рівні шанси скористатися ними, а інвестори були впевнені в тому, що ці переваги будуть поширюватися на всі відповідні проекти в сфері відновлюваних джерел енергії. Це стане важливим кроком для сприяння швидкому

впровадженню європейських технологій виробництва енергії з відходів на українському енергетичному ринку. Зелений тариф на енергію вироблену з відходів дозволить Україні збільшити частку відновлюваних джерел енергії в енергетичному балансі країни (до 10% до 2020 року).

2. **Земельні питання.** На сьогодні, потрібно спростити та зробити реалістичним законодавство стосовно землекористування та придбання землі. Зняття мораторію на проведення земельних аукціонів (закон про ринок землі наразі знаходиться на розгляді у Парламенті: без права володіння землею компаніями та іноземцями; обмеження на площу, що знаходиться у власності фізичних осіб) сприяло б зрушенню земельних питань по відношенню до «зелених» проектів.
3. **Підключення до мережі.** Необхідно розробляти та втілювати на практиці справедливу та рівноправну політику при розподілі мереж. Розробникам потрібно знати наперед, які витрати вони понесуть та вимоги, яких потрібно дотримуватися для приєднання до мережі. Вони повинні бути впевненими у тому, що підключення відбудеться протягом певного часу і в тому, що вони отримають відшкодування по додатковим витратам без затримок та сумнівів відносно того, як працюють такі механізми.
4. **Приєднання до системи централізованого теплопостачання.** По відношенню до технології виробництва енергії з відходів, уряд повинен надати адміністративну та законодавчу підтримку (придбання земельної ділянки, отримання дозволів на будівництво), щоб забезпечити підключення відповідного устаткування підприємства до мережі централізованого теплопостачання. Це дозволить збільшити відсоток залучених інвестицій в сфері виробництва енергії з відходів і тим самим, впровадити сучасні енергоефективні технології в теплопостачання українських міст.
5. **Державна підтримка в реалізації проектів в сфері відновлюваних джерел енергії в рамках механізмів спільного впровадження Кіотського протоколу** (що обговорюється в новому пост-Кіотському протоколі, який буде винесений на загальне обговорення до 2015 р):
 - а) часткове фінансування підготовки та затвердження проектів спільного впровадження з цільових фондів.